

با سلام

احتراما" در راستای اجرای غربالگری بیماریهای فنیل کتونوری و کم کاری مادرزادی تیروئید در نوزادان براساس صورتجلسه غربالگری نوزادان بستری در بیمارستان به شماره ۳۰۵/۱۰۰۰۹ مورخه ۹۱/۱۱/۳۰ معاونت محترم بهداشت وزارت متبوع موارد زیر جهت استحضار و ابلاغ به واحدهای تابعه جهت اقدام ایفاد می گردد.

- ۱- در هر شرایط بستری ، اولین نمونه گیری روز سوم تا پنجم تولد باشد و در صورت عدم انجام غربالگری در نوزاد در روزهای گفته شده ، باید نمونه گیری غربالگری در اولین زمان هنگام بستری در بیمارستان انجام گردد.
- ۲- نمونه دوم غربالگری بیماری PKU و CH باید در ۸-۱۴ روزگی (۲ هفتهگی) اخذ شود. در برنامه PKU چنانچه تا سن دوهفتگی نوزاد هنوز شیر کافی مصرف نکرده باشد زمان نمونه دوم PKU به بعد از مصرف شیر ماکول شود. تبصره: منظور از شیر کافی مصرف شیر مادر به مدت ۳ روز و هر روز ۵۰ سی سی به ازاء هر کیلوگرم وزن نوزاد و یا به میزان ۳۰ سی سی شیر خشک به ازاء هر کیلوگرم وزن نوزاد است.
- ۳- در صورتی که آزمایش غربالگری نوزاد بستری در نوبت اول مثبت شود ، باید نمونه گیری جهت آزمایش تایید به روش HPLC در بیمارستان و با هماهنگی واحد مبارزه بابیماریهای مرکز بهداشت شهرستان مربوطه انجام گیرد. همچنین ضروری است اطلاعات مربوطه در اختیار کارشناس غیرواگیر ستاد شهرستان قرار گیرد تا پیگیری های مربوطه براساس دستورالعمل به طور کامل صورت پذیرد. لازم به ذکر است منفی شدن آزمایش تایید، انجام نوبت دوم غربالگری را منتفی نمی نماید. و باید در نوبت مقرر آزمایش غربالگری مجدد (۸-۱۴ روزگی) انجام گیرد.
- ۴- در هر صورت نتایج باید توسط پزشک معالج و با توجه به شرایط انجام نمونه گیری و مواردی که تست را مثبت یا منفی کاذب می نماید تفسیر شود:

۴,۱- مواردیکه تست غربالگری فنیل آلانین را مثبت کاذب می نماید، عبارتند از: اشکالات تکنیکی ، نوزاد نارس ، بیماریهای کبدی ، هیپرمینتاسیون ، تیروزینمی ، ابتلای مادر به فنیل کتونوری ، بیماریهای کلیوی ، داروهایی مانند متوپریم.

۴,۲- مواردیکه تست فنیل آلانین را منفی کاذب می نماید ، عبارتند از: اشکالات تکنیکی ، خونگیری در ۴۸ ساعت اول پس از تولد، تغذیه خوراکی یا وریدی با مواد فاقد آمینواسید ، NPO بودن نوزاد ، دیالیز ، تزریق خون و تعویض خون.

۴,۳- مواردیکه تست غربالگری تیروئید را مثبت کاذب می نماید، عبارتند از اشکالات تکنیکی ، خونگیری قبل از ۳-۵ روزگی ، مصرف داروهای ضد تیروئید در مادر حامله

۴,۴- مواردیکه تست غربالگری تیروئید را منفی کاذب می نماید، عبارتند از: اشکالات تکنیکی ، نوزادان کم وزن (وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم در هنگام تولد)، دوقلوبی یا چندقلوبی ، نوزادان بستری یا با سابقه بستری در بیمارستان ، نوزادان با سابقه دریافت خون و تعویض خون ، مصرف دوپامین ، مصرف کورتیکواستروئیدها

- ۵- ضروری است نمونه غربالگری قبل از ترخیص بیمار از بیمارستان تهیه گردد، مگر این که نوزاد قبل از روز سوم از بیمارستان ترخیص شود، در آن صورت لازم است عدم غربالگری نوزاد در برگه خلاصه پرونده با خودکار قرمز ثبت شود. همچنین والدین بطور کامل نسبت به مراجعه به موقع برای غربالگری و پیگیری نتیجه، آموزش داده شود.
- ۶- در صورتیکه نوزاد تا زمان نمونه گیری نوبت دوم هنوز در بیمارستان بستری باشد، ضروری است نمونه نوبت دوم نیز در بیمارستان اخذ گردد.
- ۷- در صورتی که نوزاد قبل از سه روزگی و یا قبل از گرفتن نمونه به بیمارستان دیگری منتقل گردد در خلاصه پرونده وی با خودکار قرمز، عدم انجام نمونه گیری قید شود و به والدین وی در مورد پیگیری انجام نمونه گیری در روزهای ۳-۵ پس از تولد و نتایج آن آگاهی های لازم داده شود.
- ۸- در صورتی که از نوزاد نمونه اول غربالگری اخذ شده باشد و در حال ترخیص و یا انتقال به بیمارستان دیگر باشد، باید در خلاصه پرونده وی انجام غربالگری نوبت اول و نیاز به غربالگری بعدی در سنین ۱۴-۸ روزگی (با شرایط قید شده در بند ۲) با خودکار قرمز ذکر گردد. همچنین به والدین آموزش کافی در مورد پیگیری انجام غربالگری نوبت دوم داده شود.
- ۹- در صورتی که نوزاد در هنگام بستری در بیمارستان در سنین بیشتر از ۸-۱۴ روزگی است. و تاکنون به هردلیلی برای وی غربالگری انجام نشده است ضروری است برای وی آزمایش غربالگری انجام گردد.
- ۱۰- بیمارستان موظف است براساس دستورالعمل کشوری برنامه غربالگری نوزادان فرم پیوستی را تکمیل و به نماینده مرکز بهداشت شهرستان، روزانه نامبر گردد. (بعد از اتمام موجودی فرم شماره ۸ در بیمارستان ها از فرم پیوستی برای گزارش غربالگری موارد بستری استفاده گردد.)
- ۱۱- مرکز بهداشت شهرستان موظف است کلیه آموزشهای لازم را به پرسنل بیمارستانی مرتبط انتقال داده و از انجام غربالگری نوزادان، ارسال نمونه و ثبت موارد به نحو صحیح اطلاع حاصل نماید.
- همچنین لازم است فردی ثابت در بیمارستان تعیین شده و بر اجرای صحیح برنامه نظارت داشته باشد. (این فرد باید حتماً به مرکز بهداشت شهرستان معرفی گردد.) مرکز بهداشت شهرستان بعلاوه موظف است براساس دستورالعمل کشوری برنامه های فوق الذکر، نتایج را پیگیری و براساس دستورالعمل هریک از برنامه ها بر حسب نتایج نوبت های مختلف غربالگری نوزاد پیگیری مؤثر اقدام نماید.